

Centraal Planbureau

CPB Notitie | 1 juni 2018

Herberekening budgettaire effecten abonnementstarief in de Wmo

*Uitgevoerd op verzoek van het
ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

CPB Notitie

Aan: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum: 1 juni 2018

Betreft: Herberekening budgettaire effecten abonnementstarief in de Wmo

Centraal Planbureau
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag
Postbus 80510
2508 GM Den Haag

T 088 9846000
I www.cpb.nl

Contactpersoon
Minke Remmerswaal
Rob Aalbers

1 Inleiding

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft nieuwe cijfers ontvangen over de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Op verzoek van het ministerie heeft het Centraal Planbureau daarom de budgettaire effecten van het abonnementstarief in de Wmo opnieuw berekend.

2 Beschrijving abonnementstarief

Het Regeerakkoord bevat startend in 2019 een eigen bijdrage voor het gebruik van voorzieningen in de Wmo. Deze eigen bijdrage is onafhankelijk van gebruik, inkomen, vermogen en huishoudsamenstelling.¹ De eigen bijdrage bedraagt 17,50 euro per huishouden per periode van vier weken. In 2019 worden algemene voorzieningen nog uitgesloten van het abonnementstarief. Het huidige regime blijft voor deze categorie tot 1 januari 2020 van kracht.

3 Nieuwe cijfers

Er zijn nieuwe cijfers beschikbaar met betrekking tot het aantal gebruikers en de opbrengst van de eigen bijdrage in de Wmo. Het aantal gebruikers voor wie het abonnementstarief gaat gelden is ten opzichte van het Regeerakkoord met ongeveer 50% naar boven bijgesteld tot ruim 440.000. De toename komt doordat ten tijde van het Regeerakkoord geen cijfers beschikbaar waren over personen die alleen gebruikmaken van hulpmiddelen en voorzieningen. Verder is de opbrengst van de eigen bijdrage in de Wmo in 2017 ten opzichte van het Regeerakkoord met 0,02 mld euro naar beneden bijgesteld tot 0,20 mld euro op basis van nieuwe realisatiecijfers.

¹ Regeerakkoord 2017 'Vertrouwen in de toekomst': ([link](#)).

4 Herberekening budgettaire effecten

Tabel 4.1 geeft de budgettaire effecten van het abonnementstarief weer op basis van de nieuwe cijfers.

Tabel 4.1 Budgettaire effecten van abonnementstarief in de Wmo (aangepaste versie)²

Effect op de netto collectieve zorguitgaven (in mld euro)	2018	2019	2020	2021
Abonnementstarief in de Wmo	-	0,17	0,19	0,19
w.v. verandering bruto zorguitgaven	-	0,07	0,08	0,08
w.v. verandering eigen betalingen	-	0,10	0,11	0,12

* Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

De invoering van het abonnementstarief leidt tot 0,19 mld euro hogere netto collectieve zorguitgaven in 2021. Het abonnementstarief verlaagt de gemiddelde eigen bijdrage in de Wmo. Daardoor neemt de opbrengst van eigen betalingen af met 0,12 mld euro in 2021. Naar verwachting zal het gebruik van voorzieningen toenemen, omdat mensen minder zelf bijdragen voor het gebruik van Wmo-voorzieningen. De aanzuigende werking bedraagt 0,09 mld euro in 2021. Aan de andere kant nemen de administratiekosten met 0,01 mld euro af, omdat het abonnementstarief minder administratieve lasten betekent.³ In totaal nemen de bruto zorgkosten daardoor toe met 0,08 mld euro toe in 2021.

Vergelijken we de effecten uit tabel 4.1 met de effecten zoals die ten tijde van het Regeerakkoord zijn bepaald (tabel 4.2), dan valt op dat de netto collectieve zorguitgaven nu met 0,19 mld euro in plaats van 0,30 mld euro toenemen. Dit verschil wordt veroorzaakt door de nieuwe cijfers over het aantal gebruikers. Door het hogere aantal gebruikers neemt de opbrengst van de eigen betalingen toe. Omdat de gebruikers daardoor een groter deel van de kosten dragen, valt de aanzuigende werking lager uit.

² In het Regeerakkoord is afgesproken om de extra kosten van het abonnementstarief deels te compenseren via een verhoging van de Rijksbijdrage. De bekostiging van het abonnementstarief verandert niet en valt daarom buiten het bestek van deze notitie.

³ De besparing van administratiekosten in 2021 bedraagt 0,01 mld euro, omdat het enkele jaren duurt voordat de volledige besparing (0,02 mld euro) bereikt wordt.

Tabel 4.2 Budgettaire effecten van abonnementsstarief in de Wmo (Regeerakkoord versie)

Effect op de netto collectieve zorguitgaven (in mld euro)	2018	2019	2020	2021
Abonnementstarief in de Wmo	-	0,29	0,30	0,30
w.v. verandering bruto zorguitgaven	-	0,12	0,12	0,12
w.v. verandering eigen betalingen	-	0,17	0,17	0,18

* Door afronding kan de som der delen afwijken van het totaal.

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (088) 984 60 00

info@cpb.nl | www.cpb.nl

Juni 2018